

**SCIENTIFIC
COLLECTION
INTERCONF**

No 47
March, 2021

THE ISSUE CONTAINS:

**Proceedings of the 2nd
International Scientific
and Practical Conference**

**EXPERIMENTAL AND THEORETICAL
RESEARCH IN MODERN SCIENCE**

**KISHINEV, MOLDOVA
26-28.03.2021**

InterConf
Scientific Publishing Center

SCIENTIFIC COLLECTION «INTERCONF»

№ 47 | March, 2021

THE ISSUE CONTAINS:

Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference

EXPERIMENTAL AND THEORETICAL RESEARCH IN MODERN SCIENCE

KISHINEV, MOLDOVA

26-28.03.2021

KISHINEV
2021

UDC 001.1

S 40 *Scientific Collection «InterConf», (47): with the Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference «Experimental and Theoretical Research in Modern Science» (March 26-28, 2021). Kishinev, Moldova: Giperion Editura, 2021. 435 p.*

ISBN 978-5-368-01372-5

EDITOR COORDINATOR

Anna Svoboda

Doctoral student
University of Economics, Czech Republic
annasvobodaprague@yahoo.com

Mariia Granko

Coordination Director in Ukraine
Scientific Publishing Center InterConf
info@interconf.top

EDITORIAL BOARD

Temur Narbaev (PhD)

Tashkent Pediatric Medical Institute,
Republic of Uzbekistan;

Dan Goltsman (Doctoral student)

Riga Stradiņš University, Republic of Latvia;

Katherine Richard (DSc in Law),

Hasselt University, Kingdom of Belgium
katherine.richard@protonmail.com;

Richard Brouillet (LL.B.),

University of Ottawa, Canada;

Stanyslav Novak (DSc in Engineering)

University of Warsaw, Poland
novaks657@gmail.com;

Mark Alexandr Wagner (DSc. in Psychology)

University of Vienna, Austria
mw6002832@gmail.com;

Elise Bant (LL.D.),

The University of Sydney, Australia;

Dmytro Marchenko (PhD in Engineering)

Mykolayiv National Agrarian University
(MNAU), Ukraine;

Dr. Alben Yaneva (DSc. in Sociology and Antropology),

Manchester School of Architecture, UK;

Vera Gorak (PhD in Economics)

Karlovarská Krajská Nemocnice, Czech Republic
veragorak.assist@gmail.com;

Polina Vuitsik (PhD in Economics)

Jagiellonian University, Poland
p.vuitsik.prof@gmail.com;

Kanako Tanaka (PhD in Engineering),

Japan Science and Technology Agency, Japan;

George McGrown (PhD in Finance)

University of Florida, USA
mcgrown.geor@gmail.com;

Alexander Schieler (PhD in Sociology),

Transilvania University of Brasov, Romania

If you have any questions or concerns, please contact a coordinator Mariia Granko.

The recommended styles of citation:

1. Surname N. (2021). Title of article or abstract. *Scientific Collection «InterConf», (47): with the Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference «Experimental and Theoretical Research in Modern Science» (March 26-28, 2021) Kishinev, Moldova; pp. 21-27. Available at: [https://interconf.top/...](https://interconf.top/)*
2. Surname N. (2021). Title of article or abstract. *InterConf, (47), 21-27. Retrieved from [https://interconf.top/...](https://interconf.top/)*

This issue of Scientific Collection «InterConf» contains the International Scientific and Practical Conference. The conference provides an interdisciplinary forum for researchers, practitioners and scholars to present and discuss the most recent innovations and developments in modern science. The aim of conference is to enable academics, researchers, practitioners and college students to publish their research findings, ideas, developments, and innovations.

©2021 Giperion Editura
©2021 Authors of the abstracts
©2021 Scientific Publishing Center «InterConf»

contact e-mail: info@interconf.top webpage: www.interconf.top

TABLE OF CONTENTS

BUSINESS ECONOMICS

Levkovich L.L.		THE 7s MCKINSEY EXCELLENCE MODEL	8
Мостенська Т.Л. Юрій Е.О.		ЖИТТЕВИЙ ЦИКЛ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ВИБІР ТИПУ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ	15

REGIONAL ECONOMY

Zufarova G.A. Atajanova R.D.		DISTRIBUTION AND REDISTRIBUTION OF LABOR IN AGRICULTURE	18
Zufarova G.A. Zaylobidinova D. Zaylobidinov N.		THE ROLE OF EDUCATION IN THE DEVELOPMENT OF THE COUNTRY'S ECONOMY	22

INTERNATIONAL ECONOMICS AND INTERNATIONAL RELATIONS

Iachim A.E.		EVOLUȚIA ȘTIINȚEI ECONOMICE ȘI PROVOCĂRILE ÎNCEPUTULUI DE MILENIU	26
Антонюк В.П.		ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР ДЛЯ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ	36
Кущенко О.І. Спорихіна О.О.		АНАЛІТИКА ВПЛИВУ COVID-19 НА НАЙБІЛЬШИХ СВІТОВИХ ВИРОБНИКІВ ЧАЮ	45

MANAGEMENT

Куранда Л.О.		СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ, ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ СИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ	53
--------------	---	---	----

FINANCE AND CREDIT

Аврамчук Л.А. Заквацький А.П.		ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ НА СТАН БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ УКРАЇНИ	60
----------------------------------	---	--	----

PEDAGOGY AND EDUCATION

Cernei A.A.		EDUCAȚIA PENTRU SUSTENABILITATE LA INFORMATICĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA (EDUCATION FOR SUSTAINABILITY AT THE COMPUTER SCIENCE IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA)	64
Dasman E.-F.		INCENTIVES AND REWARDS FOR TEACHERS (<i>THE CASE OF ISRAELI EDUCATION SYSTEM</i>)	69
Gulnora B. Mukaddas I.		EDUCATION OF YOUTH IS A REQUIREMENT OF THE TIME	75
Haydarova H.R.		IMPROVING THE VIRTUAL LITERACY OF PARENTS THROUGH DIGITAL MEDIA	79
Nohaa A.		EDUCATION SYSTEMS OF MINORITIES IN THE WORLD	83
Slobodaniuc A.		THE SOCIOLINGUISTIC DIMENSION IN THE TEACHING, LEARNING AND ASSESSMENT OF VERBAL COMMUNICATION COMPETENCE IN FRENCH FOR SPECIFIC PURPOSES	89
Абдуллаева С.Х.		КЛАССИФИКАЦИЯ ЛЕКСИКИ ИКТ В ГРАММАТИЧЕСКОМ И СЛОВООБРАЗОВАТЕЛЬНОМ АСПЕКТАХ	97
Абдыханова Б.А. Дюсекенева И.М.		ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ ЭЛЕКТРОННЫХ УЧЕБНЫХ СЛОВАРЕЙ	100
Айтпаева А.К. Желанова О.С.		ИННОВАЦИОННЫЙ ПОДХОД К ИСПОЛЬЗОВАНИЮ СОВРЕМЕННЫХ ИГРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ МАТЕМАТИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА	104

EXPERIMENTAL AND THEORETICAL RESEARCH IN MODERN SCIENCE

Бойко Г.О.		РОЛЬ СОЦІАЛЬНОЇ МОБІЛЬНОСТІ У ПРОФЕСІЙНОМУ СТАНОВЛЕННІ ПЕДАГОГА	114
Гусев В.М. Хапченкова Д.С. Філімановська О.В.		ПОНЯТТЯ Й ЗАСОБИ АКТИВАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	121
Ибрагимов К.Т.		ФОРМИРОВАНИЕ ДУХОВНО-НРАВСТВЕННОЙ КУЛЬТУРЫ И ТВОРЧЕСКИХ СПОСОБНОСТЕЙ ПОДРОСТКОВ В СИСТЕМЕ ДОПОЛНИТЕЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ	127
Мейірова Г.И. Рахметова А.К.		ОСНОВНЫЕ ПРИНЦИПЫ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ ХИМИИ В СЕТИ ИНТЕРНЕТ	136
Онаць О.М.		СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ ДЕРЖАВНО-ГРОМАДСЬКОГО УПРАВЛІННЯ В ОСВІТІ УКРАЇНИ	144
Попович Л.М.		ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНО-ГРОМАДСЬКОЇ ТА ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОЇ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	148

POLITICAL SCIENCE AND PUBLIC ADMINISTRATION

Ben H.M.		STAGES, PROCESS AND CONSTITUTIVE EVENTS IN IMMIGRANT INEGRATION IN ISRAEL	152
Куранда Т.К. Кочеткова О.П.		СТАН КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКИ В УКРАЇНИ	159
Медведь А.В.		ЦИФРОВА ОСВІТА ГРОМАДЯН, ЯК НЕОБХІДНИЙ ЕЛЕМЕНТ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЦИФРОВИХ ДЕРЖАВНИХ ПОСЛУГ	165

PHILOLOGY AND LINGUISTIC

Rappas G.		CRITICAL REVIEW OF LANGUAGE DEFINITIONS TO HIGHLIGHT ASPECTS OF LANGUAGE FUNCTION THAT ARE NOT COVERED BY THESE DEFINITIONS	168
Ботиржон Р.А.		ОСОБЕННОСТИ МИМИЧЕСКИХ НЕВЕРБАЛЬНЫХ СРЕДСТВ ХАРАКТЕРНЫХ МУЖЧИНАМ	174
Нуриева К.А.		МИФОПОЭТИЧЕСКАЯ СЕМАНТИКА СКОРБИ В ЭПОСАХ АЛЬП ЭР ТОНГА И БЕОВУЛЬФ	180
Рибчук О.С.		ПРОВІДНА РОЛЬ КОНТЕКСТУ В ПРОЦЕСІ ПЕРЕКЛАДУ ПОВНИХ ОМОНІМІЧНИХ ТЕРМІНІВ ФРАНЦУЗЬКОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ДИСКУРСУ	184

LAW AND INTERNATIONAL LAW

Cisko L.		PROVIDING FINANCIAL AID FOR MITIGATION OF CONSEQUENCES OF THE ECONOMIC CRISIS	191
Бабійчук В.М.		«ВАРТІСТЬ СТАТИСТИЧНОГО ЖИТТЯ», ЯК ПЕРСПЕКТИВНА КАТЕГОРІЯ В ЗОБОВ'ЯЗАННЯХ З ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ, ЗАВДАНОЇ АТРАКЦІОНОМ	195
Гута В.І.		КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПІДРОБЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ	200
Дьомін Є. С.		РОЛЬ МІЖНАРОДНОГО СУДУ ООН В МІЖНАРОДНОМУ ПУБЛІЧНОМУ ПРАВІ	205
Мельник О.М. Волкова Д.М.		ЗНАЧЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ» ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ	209
Череміс О.О.		ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ МІСТОБУДУВАННЯ ЯК ПІДСТАВА ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	214
Ягмусова А.Ф. Кожанова Д.Н.		ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ НАЛОГОВОЙ СИСТЕМЫ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН	220

GEOGRAPHY AND LOCAL HISTORY

Белова Н.В.		ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ АГРОЛАНДШАФТІВ НА ШЛЯХУ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ ПЕРЕДКАРПАТТЯ	226
-------------	---	---	-----

ARTS, CULTURAL STUDIES AND ETHNOGRAPHY

Gamurari P.		CREAȚIA VOCAL-SIMFONICĂ A COMPOZITORILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA PE VERSURILE POEZILOR CONTEMPORANI	232
Балбус Т.		ОРНАМЕНТАЛЬНІ І СЮЖЕТНІ РОЗПИСИ УКРАЇНСЬКИХ СКРИНЬ	238
Терещенко К.В.		ОСОБЕННОСТИ ЭТИЧЕСКИХ ЦЕННОСТЕЙ ЮЖНОЙ КОРЕИ	252

HISTORY AND ARCHEOLOGY, ARCHIVAL STUDIES

Khalilzade A.J.		ECOLOGICAL AND CULTURAL PROBLEMS OF KARABAKH	254
Сеидов А.Г. Рустамова Л.М.		О НЕКОТОРЫХ ОСОБЕННОСТЯХ ПАМЯТНИКОВ НЕОЛИТА АЗЕРБАЙДЖАНА (ПО МАТЕРИАЛАМ НАХЧЫВАНСКОЙ АР)	258
Сейлханова Ж.Қ.		ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ ҚАЛАЛЫҚ КЕЛБЕТІНІҢ ДАМУЫ (ТАЛДЫҚОРҒАН ҚАЛАСЫ МЫСАЛЫНДА)	264
Сулейманова С.Ю.		УНИЧТОЖЕННОЕ КУЛЬТУРНОЕ И АРХЕОЛОГИЧЕСКОЕ НАСЛЕДИЕ КАРАБАХА	276

ASTRONOMY, SPACE AND AVIATION

Arazov G.T.		TIME IN MATHEMATICAL MODELLING OF THE THEORY OF EVOLUTION OF VARIABILITY IN NONLINEAR DYNAMICAL SYSTEMS	280
-------------	---	---	-----

BIOLOGY AND BIOTECHNOLOGY

Троїцька О.О. Бакарджиев Р.О. Соломахіна К.А.		ОЦІНКА КОНТАМІНАЦІЇ ЛАКТОЗОПОЗИТИВНОЮ КИШКОВОЮ ПАЛИЧКОЮ ПОВЕРХНЕВИХ ВОД Р. ДНІПРО З РЕКРЕАЦІЙНИХ ЗОН ЛІВОБЕРЕЖЖЯ М. ЗАПОРІЖЖЯ	284
---	---	---	-----

MEDICINE AND PHARMACY

Alimova D.M.		ASSESSMENT OF BUCCAL EPITHELIUM COLONIZATION IN PATIENTS WITH RECURRENT APHTHOUS STOMATITIS	290
Alimova D.M. Bekzhanova O.E.		EPIDEMIOLOGICAL FEATURES AND CLINICAL CHARACTERISTICS OF APHTHOUS STOMATITIS IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN	294
Calalb T. Fursenco C. Gonceariuc M.		THE SECRETORY STRUCTURE POTENTIAL OF CHEMICAL COMPOUNDS BIOSYNTHESIS AND ACCUMULATION IN SOME NEW LAVENDER GENOTYPES	301
Leahu L.		TYPE 2 DIABETES MELLITUS AND OBESITY, PSYCHOGENIC RISKS	309
Martalog V. Trinchineț V.		ASPECTE DE DIAGNOSTIC AL CANCERULUI ESOFAGIAN	313
Nazarov B.M. Mamasoliev N.S.		CHARACTERISTICS OF GLAUCOMA DISTRIBUTION IN A CHANGING AND STRONG CONTINENTAL CLIMATE	320
Nazarov B.M. Mamasoliev N.S.		FORMATION, CLINICAL CURRENT AND PREVENTION OF GLAUCOMA IN A CHANGING AND STRONG CONTINENTAL CLIMATE	323
Ursu P. Balteanu O. Spinei A.		CARIES RISK ASSESSMENT IN SCHOOL CHILDREN USING CARIOGRAM SOFTWARE	327
Апазіді Е.В. Макаренко Р.І. Чайка Х.А.		ОСНОВИ ПАЛІАТИВНОЇ ДОПОМОГИ ХВОРИМ НА МУКОВІСЦИДОЗ	329

EXPERIMENTAL AND THEORETICAL RESEARCH IN MODERN SCIENCE

Бабкіна О. Волобуєв О. Логвинов Ф. Логвинов С.		ЕКСПЕРТНА ОЦІНКА НЕНАЛЕЖНОГО НАДАННЯ (ДЕФЕКТИВ) СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ	331
Кондратюк В.Є. Стахова А.П.		ОСОБЛИВОСТІ АТЕРОГЕНЕЗУ У ХВОРИХ НА АРТЕРІАЛЬНУ ГІПЕРТЕНЗІЮ У ПОЄДНАННІ З РЕВМАТОЇДНИМ АРТРИТОМ	336

ZOOLOGY AND VETERINARY MEDICINE

Горчанок А.В. Кузьменко О.А. Литвищенко Л.О. Косяненко Титарьова О.М.		МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ КІЗ ЗААНЕНСЬКОЇ ПОРОДИ ЗА ЗГОДОВУВАННЯ ОРГАНІЧНОЇ КОРМОВОЇ ДОБАВКИ ГУМІНОВОЇ ПРИРОДИ	345
Кровикова А.Н. Мехтиева К.С.		КАРИОТИПИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ У КРУПНОГО РОГАТОГО СКОТА С НАРУШЕНИЯМИ ВОСПРОИЗВОДИТЕЛЬНЫХ КАЧЕСТВ	349
Піщан С.Г. Гончар А.О. Литвищенко Л.О.		ПРОДУКТИВНОСТІ ЯКОСТІ ГОЛШТИНСЬКИХ КОРІВ ЗА РЕФЕРЕНЦІЙОВАНУ ТА ПОВНУ ЛАКТАЦІЮ	355

GEOLOGY, MINERALOGY AND SOIL SCIENCE

Мавлянов П.Н. Бакиев С.А Мавлянов Г.Н.		ИСКУССТВЕННЫХ КРЕМНИСТЫХ ВОД (ПРИТАШКЕНТСКИЙ АРТЕЗИАНСКИЙ БАСЕЙН, УЗБЕКИСТАН)	359
--	--	---	-----

ENERGETICS

Кадыров А.Л. Алибоева З.М.		ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫЕ И ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ ТЕРМО- ФОТОВОЛЬТАИЧЕСКИХ ЭФФЕКТОВ	372
-------------------------------	---	--	-----

PHYSICS AND MATHS

Акбарова S.K. Акбарова M.K. Qushaqova D.U.		BOUNDARY VALUE PROBLEM FOR THE MIXED PARABOLIC EQUATION WITH A DISCONTINUOUS BONDING CONDITION IN AN UNBOUNDED DOMAIN	381
Муминов Х.А. Султонов Б. Холмирзаев О.Т.		РАСЧЕТ РАСПРЕДЕЛЕНИЕ ПЛОТНОСТИ ЭЛЕКТРОННЫХ СОСТОЯНИЙ В ВАЛЕНТНОЙ ЗОНЕ ИЗ СПЕКТРА МЕЖЗОННОГО ПОГЛОЩЕНИЯ АМОРФНЫХ ПОЛУПРОВОДНИКОВ	384

CHEMISTRY AND MATERIALS SCIENCE

Trefilina D.A. Parfenova I.V. Maltseva E.S.		COORDINATION COMPOUNDS OF CYCLIC THIOUREAS WITH PALLADIUM(II) CHLORIDE	394
Tulepov M.I. Toreshova M.I.		THE STUDY OF THERMOPHYSICAL AND MECHANICAL PROPERTIES OF SAMPLES OF BRIQUETTES WITH MULTI POLYMER BINDER IN THE COMBUSTION PROCESS	396

AGROTECHNOLOGIES AND AGRICULTURAL INDUSTRY

Olimjonov A.D. Abdullaeva K.Z.		TECHNOLOGY OF GROWING SCENIC PAVLONIAN SAPLINGS	407
Бутенко А.О. Бичко К.О. Лугченко А.М. Стоцький А.В. Тригубенко А.А.		ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ МІНІМАЛІЗАЦІЇ ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ ТА ПРЯМОЇ СІВБИ	411

Остапенко В.И. Приходько Н.Ф.		ПЧЕЛОВОДСТВО В АСПЕКТЕ БИОТЕХНИЧЕСКИХ СИСТЕМ	415
----------------------------------	---	--	-----

INFORMATION AND WEB TECHNOLOGIES

Кунда Н.Т. Чеберяк Б.П.		ОПТИМІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ВЗАЄМВІДНОСИН КЛІЄНТАМИ АВТОТРАНСПОРТНОГО ПІДПРИЄМСТВА	3 424
----------------------------	---	---	----------

ARCHITECTURE, CONSTRUCTION AND DESIGN

Кириченко Є.Р. Мерилова І.О.		РОЗВИТОК ТРАНСПОРТНИХ СИСТЕМ ЗА ПРИНЦИПАМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	428
---------------------------------	---	--	-----

Макушина Г.І.		ВНЕСОК ВЧЕНИХ ОДЕСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АКАДЕМІЇ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ В ІСТОРІЮ СВІТОВОЇ НАУКИ	432
---------------	---	---	-----

ZOOLOGY AND VETERINARY MEDICINE

Горчанок Анна Володимирівна

кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри
технології годівлі і розведення тварин
Дніпровський державний аграрно-економічний університет, Україна

Кузьменко Оксана Анатоліївна

кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри
технології кормів, кормових добавок і годівлі тварин
Білоцерківський національний аграрний університет, Україна

Литвищенко Людмила Олександрівна

кандидат сільськогосподарських наук,
доцент кафедри технології виробництва продукції тваринництва
Дніпровський державний аграрно-економічний університет, Україна

Косяненко Титарьова Олена Михайлівна

кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри технології кормів,
кормових добавок і годівлі тварин
Білоцерківський національний аграрний університет, Україна

МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ КІЗ ЗААНЕНСЬКОЇ ПОРОДИ ЗА ЗГОДОВУВАННЯ ОРГАНІЧНОЇ КОРМОВОЇ ДОБАВКИ ГУМІНОВОЇ ПРИРОДИ

Анотація.. Встановлено, що за промислової технології експлуатації тварин і годівлі загальнозмішаними раціонами з додаванням кормової добавки гумінової природи «ВітаГум» упродовж усього періоду якісний склад молока був цілком задовільним для цієї породи кіз, оскільки масова частка жиру в молоці становила – 3,94–4,03 %, а білка – 3,52–3,63 %. Співвідношення жиру і білка на рівні 1,15–1,09 одиниці вказувало на добрий фізіологічний стан травної системи організму кіз зааненської породи.

Ключові слова: БАД «ВітаГум», кози, зааненська порода, лактація, молоко.

Біологічні особливості кіз сприяють успішному розведенню їх у різних природо-кліматичних умовах земної кулі. Переваги розведення кіз полягають у тому, що їх дешевше утримувати і вони споживають велику кількість самих різноманітних видів пасовищної трави. За напрямом продуктивності у козівництві всі породи класифікуються на дві основні групи: спеціалізовані (молочні, м'ясні, пухові, вовнові) та комбіновані (молочно-м'ясні, м'ясо-вовнові, м'ясо-вовново-молочні).

Завдяки сприятливому впливу на здоров'я людини козине молоко знайшло собі нішу в асортименті продуктів здорового харчування в розвинених країнах. Оцінка якості козиного молока має велике економічне значення, особливо це стосується вмісту білка і жиру, від яких залежить обсяг виробленого сиру [2].

Перетравність козячого молока та його молочних продуктів дуже висока, близько 94-98 %. Кози повинні отримувати повноцінні та збалансовані всі елементи живлення, щоб їх молоко було якісним [3].

Козівництво, як галузь тваринництва в Україні має широкі можливості для ефективного розвитку завдяки не тільки комплексу важливої продукції, яку отримують від кози, а й застосуванню ресурсоощадних технологій.

Важливою складовою розвитку галузі є наявність районованих порід кіз для чистопородного розведення і схрещування. За результатами аналізу світового та вітчизняного досвіду в молочному козівництві, для чистопородного розведення та удосконалення місцевого поголів'я визначено чотири основні перспективні для України породи молочного напрямку продуктивності: зааненська, альпійська, тогенбурзька, англо-нубійська та похідні від них європейські породи і типи [1].

Тому, дослідження молочної продуктивності кіз різних порід за однакових умов утримання, а також використання для балансування раціонів біологічно активних кормових добавок з метою лікувально-профілактичних властивостей та покращення обмінних процесів і функцій організму тварин є актуальними.

Експериментальна частина роботи стосовно вивчення дії кормової добавки гумінового походження «ВітаГум» у раціонах годівлі кіз зааненської породи за весь період лактації проведено у ТОВ ВКФ «Укрсельхозпром» Дніпропетровської області.

З цією метою було сформовано дві групи кіз по 10 голів у кожній, які були аналогами за віком, живою масою, фізіологічним станом та продуктивністю.

За схемою досліду тварини піддослідних груп у підготовчий період споживали основний раціон, який складався з традиційних для степової зони кормів збалансований за існуючими нормами годівлі кіз. У обліковий період козам 2 дослідної групи до основного раціону додавали кормову добавку «Віта Гум» 0,2 мл/кг живої маси на добу.

«Віта Гум» кардинально відрізняється від існуючих на ринку біологічно активних препаратів з торфу тим, що він отриманий не внаслідок гідролізу торфу лугами або кислотами, а природнім шляхом – хелатоутворення.

У його складі містяться не натрієві солі гумінових кислот з залишками лугів з якими не відбулася реакція, а залишки амінокислот, пептидів, карбонові кислоти та інші корисні речовини у чистому “природному” органічному вигляді. Ця кормова добавка відповідає Європейським стандартам органічної продукції.

Структура раціону годівлі піддослідних кіз визначалася грубими кормами на 35,72 %, соковитими на 40,48 %, концентрованими на 23,80 %. За видами спожитих кормів структура раціону була наступною: солома пшенична – 11,90 %, сіно люцерни – 23,81 %, коренеплоди – 40,48 %, висівки пшеничні – 11,90 %, макуха соняшникова – 11,9 %.

У добових раціонах контрольної і дослідної груп містилося обмінної енергії 22,92 МДЖ (91,68 %), сухої речовини – 2,45 кг (91,01 %), сирого протеїну – 452,34 г (92,30 %), перетравного протеїну – 334,80 г (111,60 %). Раціон годівлі піддослідних груп кіз був збалансований відповідно до загальноприйнятих норм.

Згідно з мінімальними вимогами до показників продуктивності кіз зааненської породи віком 2–2,5 року, жива маса тварин має становити не

менше 42 кг, більш старші – 50 кг. Результати оцінки свідчать про достатній рівень розвитку кіз у господарстві.

Порівняльна оцінка молочної продуктивності кіз за лактацію за зазначеними критеріями показала, що кози контрольної групи за середньої тривалості лактації 305 діб поступалися козам дослідної групи за удоєм на 137,3 кг або на 15,9 % ($P > 0,99$), вмістом молочного білка – на 0,11 абс. відсотка. А ось за вмістом жиру в молоці, перевага була на стороні кіз контрольної групи і становила 0,09 абс. відсотка ($P > 0,999$). Максимальний середньодобовий надій – 3,55 кг було відмічено у кіз другої дослідної групи, яка до основного раціону отримувала БАД «ВітаГум».

Проте, в наслідок значної переваги за надоем від кіз дослідної групи було отримано значно більшу кількість як молочного білка, так і масової частки молочного жиру, відповідно на 5,94 кг і 4,63 кг.

Використання органічної кормової добавки гумінової природи «ВітаГум» у раціонах годівлі кіз зааненської породи сприяло як загальному підвищенню молочної продуктивності кіз за лактацію на 137,3 кг або на 15,9 % ($P > 0,99$), вмістом молочного білка – на 0,11 абс. відсотка, так і якісного складу молока.

В наслідок значної переваги за надоем від кіз дослідної групи було отримано значно більшу кількість як молочного білка, так і масової частки молочного жиру, відповідно на 5,94 кг і 4,63 кг.

Список джерел:

1. Adnøy T. The dairy goat industry in Norway: Challenges in a historical perspective. *Small Rumin Res* 2014; 122: 4-9. <https://doi.org/10.1016/j.smallrumres.2014.07.011>
2. Chumak, S. V., Horchanok, A. V., & Chumak, V. O. (2020). Сечовина та інші показники молока в ранній період лактації кіз в умовах господарства степової зони України. *Theoretical and Applied Veterinary Medicine*, 8(2), 119-127. <https://doi.org/10.32819/2020.82016>
3. Horchanok, A., Kuzmenko, O., Khavturlina, L. (2019) . Influence of organic origin microelements on productivity and quality factors of goat milk / A.Horchanok, O. Kuzmenko, L. Khavturlina // 3 RD International Conference „Smart Bio“ 02-04 May 2019 .- Kaunas, - P.287.

SCIENTIFIC EDITION

BN 978-5-368013-72

9 785368 013725

SCIENTIFIC COLLECTION «INTERCONF»

№ 47 | March, 2021

The issue contains:

Proceedings of the 2nd International
Scientific and Practical Conference

**EXPERIMENTAL AND THEORETICAL
RESEARCH IN MODERN SCIENCE**

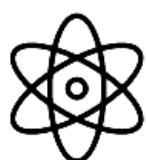
OTTAWA, CANADA
26-28.03.2021

Published online: April 5, 2021
Printed: April 20, 2021. Circulation: 200 copies.

Contacts of the editorial office:

Scientific Publishing Center «InterConf»
E-mail: info@interconf.top
URL: <https://www.interconf.top>

InterConf
Scientific Publishing Center

